

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători - Timofti Vladimir, Toma Nadejda

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Vacarenco Ion, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Vacarenco Ion Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxxx, s. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 27.05.2016 – 22.12.2016 (prima instanță);
2. 07.02.2017 – 13.06.2017 (instanța de apel);
3. 31.07.2017 – 18.10.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, procesul penal de învinuire a lui Vacarenco Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 276 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în temeiul art. 2 a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016.

Prin aceeași sentință procesul penal de învinuire a lui Vacarenco Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, din motiv că fapta persoanei constituie o contravenție, cu tragerea lui Vacarenco Ion la răspundere contravențională în baza art. 287 alin. (13) Cod contravențional.

Vacarenco Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (13) Cod contravențional, fiind încetat procesul contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

La fel, s-a dispus încasarea de la Vacarenco Ion în beneficiul statului plățile vamale neachitate în sumă de 70000 lei.

Corpurile delictive: automobilul de model „Toyota Auris” n/î Xxxxx și certificatul de înmatriculare nr. xxxxxx din 19.05.15, care se află la păstrare la Vacarenco Ion – s-a dispus a rămâne în posesia acestuia.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Vacarenco Ion, acționând cu intenție directă, urmărind scopul de a nu vămuia autoturismul de model „Toyota Auris” cu nr. VIN: XXXXXXX, introdus pe teritoriul Republicii Moldova la data 01.03.2015 și a se eschiva de la achitarea taxelor vamale, drepturilor de import ce ar fi urmat să constituie suma de 70000 lei, aflându-se pe teritoriul stației de reparație a microbuzelor, amplasată în comuna Ciorescu mun. Chișinău, ce aparține lui Vacarenco Ion, a modificat cu unelte proprii, prin înlăturarea barei transversale, numărul de marcaj al caroseriei autoturismului de model „Toyota Auris” - nr. VIN: XXXXXXXX cu numărul prezent - XXXXXXXX, de la alt autoturism de model „Toyota Auris” cu n/î Xxxxx, proprietarul căruia acesta era. Totodată, în aceleași condiții, a instalat pe automobilul dat și motorul fără număr de model - 1AD, ce corespunde volumului cilindrilor 2,0 l - (1998 cm³), înlocuindu-l pe cel existent, care urma să corespundă volumului cilindrilor 1,4 l - (1364 cm³).

La fel, prima instanță a mai constatat că prin rechizitoriu Vacarenco Ion a mai fost învinuit în faptul că la data 01.03.2015, acționând cu intenția directă, urmărind scopul eschivării de la achitarea plăților vamale și prin urmare a obținerii unui profit ilicit, a introdus pe teritoriul Republicii Moldova prin PTF „Leușeni – Albița” autoturismul de model „Toyota Auris” cu nr. VIN: XXXXXXXX. Ulterior, continuând scopul propus, de a nu vămuia autoturismul în cauză și a se eschiva de la achitarea taxelor vamale, drepturilor de import ce ar fi urmat să constituie suma de 70000 lei, aflându-se pe teritoriul stației de reparație a microbuzelor, amplasată în comuna Ciorescu mun. Chișinău, ce aparține lui Vacarenco Ion, a modificat cu unelte proprii, prin înlăturarea barei transversale, numărul de marcaj al caroseriei autoturismului de model „Toyota Auris” - nr. VIN: Xxxxx cu numărul prezent - XXXXXXXX, de la alt autoturism de model „Toyota Auris” cu n/î XXXXX, proprietarul căruia acesta era. Totodată, în aceleași condiții, a instalat pe automobilul dat și motorul fără număr de model - 1AD, ce corespunde volumului cilindrilor 2,0 l - (1998 cm³), înlocuindu-l pe cel existent care urma să corespundă volumului cilindrilor 1,4 - (1364 cm³).

Acțiunile inculpatului au fost calificate de către prima instanță în baza:

- art. 276 alin. (1) Cod penal – falsificarea seriei, a numărului de identificare ale șasiului, caroseriei sau motorului auto prin ștergere, înlocuire sau modificare;

- art. 287 alin. (13) Cod contravențional – neachitarea în termen a drepturilor de import precum și alte acțiuni ale căror rezultat este neachitarea pleneră a taxelor vamale.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apelurile declarate de către:

3.1. Procurorul în Procuratura PCCOS, Sîrcu Artur, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vacarenco Ion să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 276 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 600 u.c.

Corpurile delictive: automobilul de model „Toyota Auris” n/î Xxxxxx și certificatul de înmatriculare nr. xxxxxxxx din 19.05.15, care se află la păstrare la Vacarenco Ion, să fie dispus a fi nimicite.

În argumentarea apelului s-a invocat că:

- prima instanță eronat a încetat procesul penal în baza art. 276 alin. (1) Cod penal în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, deoarece potrivit art. 10 lit. k) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, prevederile acestei legi nu se aplică în caz dacă nu a fost reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărit făptuitorul. Prin urmare Vacarenco Ion nu a achitat taxele vamale în mărime de 70000 lei, sumă care a și fost încasată de la el prin sentință;

- autoturismul de model „Toyota Auris” cu n/î xxxxx, certificatul de înmatriculare nr. x din 19.05.2015, care sunt anexate la dosar și predate la păstrare lui Vacarenco Ion, urma fi dispus de a fi nimicite din motiv că conțin semne de falsificare.

3.2. Inculpatul Vacarenco Ion, care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea încetării procesului penal pe învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (1) Cod penal, cu tragerea inculpatului la răspundere contravențională în baza art. 287 alin. (13) Cod contravențional și încetarea procesului contravențional pe art. 287 alin. (13) Cod contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravenționale, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetat procesul penal pe învinuirea de comitere de către Vacarenco Ion a infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (1) Cod penal, în temeiul Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și să fie respinsă ca neîntemeiată cerința procurorului cu privire la încasarea în folosul statului de la Vacarenco Ion suma plăților vamale neachitate, în mărime de 70 000 lei.

În argumentarea apelului s-a invocat că:

- sentința în partea ce ține de tragerea la răspundere contravențională a inculpatului și încasarea din contul său în beneficiul statului a sumei de 70000 lei plățile vamale neachitate, este neîntemeiată și ilegală;

- la momentul introducerii automobilului în RM, el nu era obligat să plaseze automobilul în regim vamal de import cu achitarea taxelor vamale în acest sens, iar ultimul a plasat automobilul în regim vamal temporar, cu achitarea vinierei în acest sens;

- este neîntemeiată imputarea lui a prejudiciului cauzat statului în mărime de 70000 lei;

- nu există un prejudiciu în cauza penală în baza art. 249 alin. (1) Cod penal, iar față de el pot fi aplicate prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM nr. 210 din 29,07.2016, cu încetarea procesului penal.

- nu există o acțiune civilă înaintată de Serviciul Vamal sau procurorului în interesele statului împotriva lui cu privire la încasarea prejudiciului format din taxele vamale în mărime de 70000 lei, fapt care este echivalent cu neexistența pretinderii unui prejudiciu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, au fost admise parțial apelurile declarate și casată parțial, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința primei instanțe, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal de învinuire a lui Vacarenco Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 276 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

La fel, s-a dispus ca corpurile delictelor: automobilul de model „Toyota Auris” n.î. Xxxxx cu numărul XXXXXX, să fie confiscat în contul statului, iar certificatul de înmatriculare nr. XXXXXX din 19.05.2015 să fie nimicit.

În rest prevederile sentinței s-au menținut.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că vina inculpatului și încadrarea acțiunilor acestuia nu s-au contestat, respectiv temei de a interveni în sentință în acest sens instanța de apel nu a identificat.

La fel, instanța de apel a conchis că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului de comiterea faptei incriminate, fiind făcută o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Vacarenco Ion în baza art. 276 alin. (1) Cod penal, adică falsificarea seriei, a numărului de identificare a șasiului, caroseriei sau motorului auto prin ștergere, înlocuire sau modificare.

Totodată, instanța de apel a atestat că inculpatul Vacarenco Ion la data de 01.03.2015 a introdus autoturismul de model „Toyota Auris”, căruia i-a modificat

cu unelte proprii, prin înlăturarea barei transversale, numărul de marcaj al caroseriei autoturismului, astfel, din ziua săvârșirii ultimei acțiuni infracționale până la momentul judecării cauzei în apel la 13 iunie 2017, au trecut peste 2 ani, fapt ce denotă că în privința lui Vacarenco Ion sunt aplicabile prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a conchis asupra dispunerii încetării procesului penal și liberarea inculpatului de răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală.

Cu referire la solicitarea inculpatului privind încetarea procesului penal de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (1) Cod penal, în temeiul Legii privind amnistia și respingerea cererii procurorului privind încasarea din contul său în beneficiul statului a sumei de 70000 lei - plățile vamale neachitate, instanța de apel le-a considerat nefondate, menționând că la caz s-a stabilit că suma plăților neachitate în beneficiul statului de către inculpat în mărime de 70 000 lei este obiectul contravenției prevăzute de art. 287 alin. (13) Cod Contravențional și întemeiat a fost încasată de la inculpat în beneficiul statului, deoarece în cazul dat, aceasta nu este un eventual prejudiciu, ci constituie taxa vamală care urma s-o achite inculpatul, pentru eschivarea căreia și a fost atras la răspundere contravențională, ținând cont de modificările operate la art. 126 Cod penal.

La fel, instanța de apel a atestat că solicitările inculpatului privind aplicarea amnistiei pentru infracțiunea prevăzută la art. 249 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal, nu pot fi reținute, relatând în acest sens că prima instanță întemeiat a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (13) Cod contravențional, în temeiul art. 10, 126 Cod penal, în legătură cu modificările adoptate privind stabilirea proporțiilor, la caz, suma de 70 000 lei nu constituie proporții mari, care este de la 90 000 lei și astfel, acțiunile acestuia constituie o contravenție.

În privința soartei corpurilor delictive, instanța de apel a precizat că din materialele cauzei rezultă că acestea conțin semne de falsificare, respectiv în temeiul art. 162 alin. (1) Cod penal, potrivit căruia uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite.

În acest sens, instanța de apel a indicat că conform raportului de expertiză nr. 30 din 08.02.2016 (f.d. 20-22), certificatul de înmatriculare nr. XXXXX din 19.05.2015, fiind unul fals, iar automobilul de model „Toyota Auris” cu n/î XXXXX, conține elemente de falsificare, fiind supus modificării numărul de marcaj al caroseriei, circumstanțe, ce servesc drept temei pentru confiscarea specială a automobilului, conform art. 106 Cod penal, ca bunul destinat pentru săvârșirea infracțiunii, iar certificatul de înmatriculare urmează a fi nimicite.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Vacarenco Ion, care fără a indica nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a sentinței, în partea încetării procesului penal pe învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (1) Cod penal, cu tragerea inculpatului la răspundere contravențională în baza art. 287 alin. (13) Cod contravențional și încetarea procesului contravențional pe art. 287 alin. (13) Cod contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravenționale, precum și casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea dispunerii asupra sortii corpurilor delictive, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetat procesul penal pe învinuirea de comitere de către Vacarenco Ion a infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (1) Cod penal, în temeiul Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și să fie respinsă ca neîntemeiată cerința procurorului cu privire la încasarea în folosul statului de la Vacarenco Ion a sumei plăților vamale neachitate, în mărime de 70 000 lei.

În argumentarea recursului ordinar se invocă că:

- potrivit legislației în vigoare la momentul introducerii automobilului în RM, Vacarenco Ion nu era obligat să plaseze automobilul în regim vamal de import cu achitarea taxelor vamale în acest sens;

- la momentul introducerii automobilului de către Vacarenco Ion în Republica Moldova, ultimul a plasat automobilul în regim vamal temporar, cu achitarea vinierei în acest sens. Astfel, obligația de achitarea a drepturilor de import pentru automobilul menționat, în mărime de 70000 lei nu era obligatorie pentru Vacarenco Ion;

- imputarea lui Vacarenco Ion a prejudiciului cauzat statului în mărime de 70000 lei este neîntemeiat și ilegal;

- atât timp cât nu există un prejudiciu în cauza penală de învinuire a lui Vacarenco Ion în baza art. 249 alin. (1) Cod penal, față de ultimul pot fi aplicate prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM nr. 210 din 29.07.2016, cu încetarea procesului penal;

- chiar și dacă s-ar presupune existența unui prejudiciu cauzat Serviciului Vamal pentru neachitarea presupuselor drepturi de import în mărime de 70000 lei, Serviciului Vamal urma să fie recunoscut ca parte vătămată/parte civilă cu înaintarea de către ultimul a unei acțiuni civile în acest sens, însă în prezenta cauza lipsește o asemenea acțiune civilă.

7. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din considerentul că

instanța de apel corect a reținut încadrarea juridică a faptelor săvârșite de inculpat, adoptând o soluție corectă, lipsind temeiuri de casare a hotărârii adoptate în această cauză penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal atestă că recurentul, nu a indicat nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă în argumentarea recursului invocă motive similare cu cele din cererea de apel, iar motivele respective cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume cazul când „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că alegațiile specificate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, Colegiul penal constată că motivele din prezentul recurs ordinar sunt invocate declarativ și constituie opinia subiectivă a recurentului, ce nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414, 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apeluri, soluția fiind adoptată în baza probelor verificate și apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, fapt ce determină că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, iar instanța de recurs ordinar nu identifică prezența vreunui temei de a interveni în decizia instanței de apel.

Prin urmare, argumentele instanței de apel la adoptarea soluției în cauză, expuse și în pct. 5 a prezentei decizii, invocate similar și în cererea de apel, la care

instanța de apel s-a expus detaliat și argumentat, motivare, în virtutea corectitudinii căreia și pentru a evita repetări inutile este acceptată și însușită de instanța de recurs ordinar, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal atestă că prin recursul declarat, recurentul deși solicită casarea deciziei instanței de apel în partea în care s-a decis soarta corpurilor delictive, acesta nu relevă nici un argument în susținerea acestei solicitări, iar instanța de recurs ordinar verificând decizia instanței de apel și în această parte, conchide că aceasta este corect motivată, prin prisma prevederilor art. 162 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 106 Cod penal, din ce rezultă că soluția privind corpurile delictive este justă și proporțională faptelor săvârșite de către inculpat.

Referitor la motivul invocat privind recalificarea incorectă a acțiunilor incriminate în baza art. 249 alin. (1) Cod penal, care au fost recalificate de prima instanță în baza art. 287 alin. (13) Cod contravențional, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat, deoarece recalificarea s-a efectuat corect conform prevederilor art. 10 Cod penal, în baza Legii nr. 2017 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016, constatând că în prezent proporții mari pentru anul 2015 constituie suma de 90000 lei, iar 70000 lei nu formează această sumă, ce este corect și amănunțit motivat în sentință (f.d. 120-121) și menținut de instanța de apel.

Colegiul penal nu acceptă nici motivul invocat în recurs privitor la faptul că lipsa acțiunii civile în dosar împiedică încasarea pagubei materiale de 70000 lei în speța dată, fiindcă conform art. 385 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, instanța de judecată este în drept să hotărască „*dacă trebuie recuperată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiune civilă*”, ceea ce s-a realizat în speța dată.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Vacarenco Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie

2017, în cauza penală privindu-l pe **Vacarenco Ion Xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 noiembrie 2017**.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda